

COUR DE JUSTICE

BENELUX

GERECHTSHOF

A 2007/2/11

ARREST
van 27 juni 2008

Inzake

BVBA OOSTERBOSCH RENE ELITE VLOER-TUINSHOP

tegen

1. HOHO Hubert
2. MEERS Agnes

Procestaal : Nederlands

ARRET
du 27 juin 2008

En cause

SPRL OOSTERBOSCH RENE ELITE VLOER-TUINSHOP

contre

1. HOHO Hubert
2. MEERS Agnes

Langue de la procédure : le néerlandais

GRIFFIE
REGENTSCHAPSSTRAAT 39
1000 BRUSSEL
TEL. 02.519.38.61
curia@benelux.be

GREFFE
39, RUE DE LA RÉGENCE
1000 BRUXELLES
TÉL. 02.519.38.61
curia@benelux.be

Het Benelux-Gerechtshof heeft in de zaak A 2007/2 het volgende arrest gewezen.

1. Overeenkomstig artikel 6 van het Verdrag van 31 maart 1965 betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof (verder te noemen: Verdrag) heeft het Hof van Cassatie van België, in een arrest van 25 mei 2007 gewezen in de zaak C.05.0421.N van BVBA OOSTERBOSCH RENE ELITE VLOER-TUINSHOP (verder te noemen: Oosterbosch) met zetel in België te 3740 Bilzen, Riemsterweg 155, tegen de heer Hubert HOHO en mevrouw Agnes MEERS (verder te noemen: Hoho-Meers), beiden wonende in België te 3742 Bilzen, Buitenbankstraat 2, een vraag van uitleg gesteld van artikel 4, lid 1, van de Bijlage van de Benelux-Overeenkomst van 26 november 1973 houdende eenvormige wet betreffende de dwangsom (verder te noemen: Eenvormige Benelux-wet Dwangsom).

Ten aanzien van de feiten

2. Uit het arrest van het Hof van Cassatie blijken navolgende feiten: Oosterbosch werd bij vonnis van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Tongeren van 3 februari 1995 veroordeeld tot de afbraak van alle vaste constructies op percelen gelegen te Martenslinde, en de ontruiming van alle losse constructies, koopwaren, bouwmaterialen en goederen dienstig voor handelsuitbating, binnen zes maanden na betekening van het vonnis op straffe van de betaling van een dwangsom van 2.000 BF per dag vertraging.

Dit vonnis werd in hoger beroep bevestigd.

Oosterbosch stelde op 18 april 2003 voor de Rechtbank van Eerste Aanleg te Tongeren een vordering in strekkende tot de opheffing, subsidiair tot de opschorting of vermindering van de dwangsom omdat de stedenbouwkundige voorschriften waarop de eerdere veroordeling steunde, vervallen waren. Tevens vorderde zij te horen zeggen voor recht dat alle vaste constructies op de percelen te Martenslinde waren verwijderd en dat alle losse constructies, koopwaren, bouwmaterialen en goederen waren ontruimd.

De vordering werd aldus aanhangig gemaakt bij de rechter die de dwangsom had opgelegd (verder te noemen : dwangsomrechter) op grond van artikel 1385*quinquies*, eerste lid, van het Belgisch Gerechtelijk Wetboek.

Deze vordering werd ongegrond verklaard.

Ook het hoger beroep dat Oosterbosch tegen dit vonnis instelde, werd bij arrest van het Hof van Beroep te Antwerpen van 24 mei 2005 ongegrond verklaard.

Het onderdeel van de vordering van Oosterbosch dat ertoe strekt vast te stellen dat de hoofdveroordeling is uitgevoerd, werd door het hof van beroep afgewezen omdat de dwangsomrechter die kennisneemt van een vordering tot opheffing, opschorting of vermindering van de dwangsom als bedoeld in artikel 1385*quinquies*, eerste lid, van het Belgisch Gerechtelijk Wetboek, niet bevoegd is om van een dergelijke vordering kennis te nemen en die vordering de uitvoering van de betrokken veroordeling betreft, waarover de dwangsomrechter niet vermag te oordelen.

3. Op het door Oosterbosch ingestelde cassatieberoep stelt het Hof van Cassatie vast dat artikel 1385*quinquies*, eerste lid, overeenstemt met artikel 4, lid 1, van de Eenvormige Benelux-wet Dwangsom en beslist het iedere nadere beslissing aan te houden totdat het Benelux-Gerechtshof uitspraak zal hebben gedaan over de volgende prejudiciële vraag:

“Is de dwangsomrechter die kennisneemt van een vordering als bedoeld in artikel 4, lid 1, bevoegd om kennis te nemen van een vordering die strekt tot de vaststelling dat de hoofdveroordeling werd nagekomen?”

Ten aanzien van het verloop van het geding

4. Het Hof heeft, overeenkomstig artikel 6, lid 5 van het Verdrag, een voor conform getekend afschrift van het arrest van het Hof van Cassatie gezonden aan de partijen en aan de Ministers van Justitie van België, Nederland en Luxemburg.

5. De partijen hebben de gelegenheid gekregen schriftelijke opmerkingen te maken over de aan het Hof gestelde vraag.

Voor Oosterbosch heeft mr. Johan Verbist, advocaat bij het Hof van Cassatie, op 1 augustus 2007 een memorie ingediend.

Voor Hoho-Meers heeft mr. Huguette Geinger, advocaat bij het Hof van Cassatie, op 10 augustus 2007 een memorie ingediend.

6. Plaatsvervangend Advocaat-generaal Guy Dubrulle heeft op 30 november 2007 schriftelijk geconcludeerd, waarna partijen geen nadere reactie hebben ingediend.

Ten aanzien van het recht

7. Krachtens artikel 1, lid 1, van de Eenvormige Benelux-wet Dwangsom kan de rechter op vordering van een der partijen de wederpartij veroordelen tot betaling van een geldsom, dwangsom genaamd, voor het geval dat aan de hoofdveroordeling niet wordt voldaan.

Artikel 3 van de Eenvormige Benelux-wet Dwangsom bepaalt dat de partij aan wie de dwangsom, eenmaal verbeurd, toekomt, haar ten uitvoer kan leggen krachtens de titel waarbij zij is vastgesteld.

Artikel 4, lid 1, van de Eenvormige Benelux-wet Dwangsom bepaalt dat de rechter die een dwangsom heeft opgelegd, op vordering van de veroordeelde de dwangsom kan opheffen, de looptijd ervan opschorten gedurende de door hem te bepalen termijn of de dwangsom verminderen in geval van blijvende of tijdelijke, gehele of gedeeltelijke onmogelijkheid voor de veroordeelde om aan de hoofdveroordeling te voldoen.

Blijkens de Gemeenschappelijke Memorie van Toelichting van de Benelux-Overeenkomst houdende eenvormige wet betreffende de dwangsom is de dwangsom immers een dwangmiddel en verliest dit in het algemeen zijn zin wanneer de voldoening aan de hoofdveroordeling onmogelijk wordt.

8. Uit de samenhang van die bepalingen en uit de arresten van het Hof van 25 september 1986 (zaak A 84/5 – Van der Graaf / Agio ; *Jur.* Deel 7, p. 17) en van 12 februari 1996 (zaak A 94/3 – Leslee Sports / Snauwaert ; *Jur.* Deel 14, p. 2) blijkt dat de dwangsomrechter de exclusieve bevoegdheid wordt verleend de dwangsom, als geldelijke prikkel tot uitvoering van de hoofdveroordeling, op te heffen of aan te passen, indien de gehele of gedeeltelijke dan wel de blijvende of tijdelijke onmogelijkheid voor de schuldenaar om aan de hoofdveroordeling te voldoen, vaststaat.

9. Uit de Gemeenschappelijke Memorie van Toelichting moet worden afgeleid dat het de rechter die de dwangsom heeft opgelegd, niet is toegestaan om terug te komen van zijn beslissing een dwangsom als prikkel tot uitvoering van de hoofdveroordeling op te leggen, en dat hij enkel over het al dan niet behoud en de omvang van de dwangsom opnieuw kan

beslissen in geval van onmogelijkheid om aan de nog niet uitgevoerde hoofdveroordeling te voldoen.

10. Uit het voorgaande volgt dat de dwangsomrechter aan artikel 4, lid 1, van de Eenvormige Benelux-wet Dwangsom niet de bevoegdheid kan ontlennen om de dwangsom opnieuw te beoordelen, wanneer die beoordeling niet gebeurt om na te gaan of de opgelegde dwangsom nog zin heeft als prikkel tot uitvoering van de hoofdveroordeling, dus in het kader van een mogelijke opheffing, schorsing of aanpassing van de dwangsom. Hij vermag als dwangsomrechter niet de uitvoering van de hoofdveroordeling te onderzoeken met het oog op de vaststelling dat de veroordeling tot de dwangsom geen voorwerp meer heeft, doordat de hoofdveroordeling reeds is uitgevoerd. Het komt toe aan de rechter die te oordelen heeft over een executiegeschil, die in voorkomend geval naar nationaal recht dezelfde rechter kan zijn als de rechter die de dwangsom heeft uitgesproken, te beoordelen of de hoofdveroordeling al dan niet is uitgevoerd.

11. Op de vraag dient aldus te worden geantwoord dat de rechter die kennisneemt van een vordering als bedoeld in artikel 4, lid 1, van de Eenvormige Benelux-wet Dwangsom, in zijn hoedanigheid van dwangsomrechter niet bevoegd is kennis te nemen van een vordering die strekt tot vaststelling dat de hoofdveroordeling is nagekomen.

Ten aanzien van de kosten

12. Het Hof moet, volgens artikel 13 van het Verdrag, de kosten vaststellen die op de behandeling voor het Hof zijn gevallen, welke kosten omvatten de honoraria van de raadslieden van partijen voor zover zulks in overeenstemming is met de wetgeving van het land waar het bodemgeschil aanhangig is.

13. Krachtens de Belgische wetgeving zijn deze honoraria van de raadslieden niet begrepen in de kosten die aan de in het ongelijk gestelde partij in rekening worden gebracht.

Verklaring voor recht

14. De rechter die kennisneemt van een vordering als bedoeld in artikel 4, lid 1, van de Eenvormige Benelux-wet Dwangsom, is in zijn hoedanigheid van dwangsomrechter niet bevoegd kennis te nemen van een vordering die strekt tot vaststelling dat de hoofdveroordeling is nagekomen.

Aldus gewezen door D.H. Beukenhorst, L. Mousel en S. Velu, rechters, E.J. Numann, E. WaÛters, M.-J. Havé, C.J.J. van Maanen, R. Boes en E. Gérard, plaatsvervangende rechters,

en uitgesproken ter openbare terechtzitting te Brussel, op 27 juni 2008 door de heer E. WaÛters, voornoemd, in aanwezigheid van de heren G. Dubrulle, plaatsvervangend advocaat-generaal, en C. Dejonge, hoofd van de griffie.

C. Dejonge

E. WaÛters